

הכנסת מציגה: התמונה שגורמת למהומה

סערה במשכן: ציור שנתלה על קירות הכנסת ומציג משפחה ערבית מיפו בשנות ה-30 מרתיח את ח"כ אלדד. הסיבה, לטענתו: "מנציח את הנכבה"

אריק בנדר

תערוכת יצירות אמנות ישראלית שהכנסת רכשה ועומדת להיות מוצגת דרך קבע על קירות המשכן, מעוררת סערה. ח"כ אריה אלדד (האיחוד הלאומי) דורש מיו"ר הכנסת ראובן ריבלין להסיר מהתערוכה ציור המציג משפחה ערבית מיפו של שנות ה-30 במאה הקודמת, משום שלדבריו מדובר ב"תמונת נכבה" המציגה את הנרטיב הפלסטיני.

תמונת המריבה של הצייר אליהו אריק בוקובזה

לפני כשנה פרסמה הכנסת לראשונה בתולדותיה קול קורא שבו הזמינה אמנים להציע לכנסת יצירות לרכישה ולהצגה במרחב הציבורי שלה. ועדה ציבורית מקצועית בחרה לרכוש 46 יצירות מתוך מאות שהוגשו לה. התערוכה שתקרא "מרקם ישראלי" תיחנך ב-31 במאי באגף החדש בכנסת. הציור שהכעיס את ח"כ אלדד נקרא "הפרדסן", והוא מעשה ידיו של הצייר אליהו אריק בוקובזה.

הציור מבוסס על צילום של הצלם הארמני אליהו קהואג' יאן מ-1939 שהנציח משפחה ערבית יפואית. הציור מונה 13 דמויות, של בעל הפרדס הערבי הקשיש, נשותיו, בניו ונכדיו הלבושים בבגדים ערבים מסורתיים.

מדובר בציור שהוכן לתצוגה של ציורי יפו העתיקה במוזיאון נחום גוטמן כחלק ממה שבוקובזה מכנה "הדין המתמשך עם האוריינטליזם של האמנות הישראלית המוקדמת ודור בצלאל הישן". ח"כ אלדד כתב אמש לריבלין כי שמע בזעזוע על ההחלטה לרכוש ולהציג את הציור "הפרדסן" המבוסס על צילום של משפחה ערבית מיפו.

אריק בוקובזה: לא רוצה ליצור פרובוקציות

"התמים, המיתממים והמטומטמים ודאי יגידו: טוב, מה רע בכך? זה חלק מההיסטוריה של ישראל. חיו בה ערבים. עדיין יש בה ערבים", כתב ח"כ אלדד. עוד כותב אלדד לריבלין כי "גם כשאתה מקפיד על חופש הביטוי של חברי הכנסת הערבים - אינך מצווה להיות כלי שרת בידי אבירי 'הנכבה'".

"הציור הזה אפילו לא מנסה להיתמם. הוא בא לומר שנישלונו וגרשנו אותם, אבל לא נצליח למחוק את העבר. בסופו של יום, רק מציאות פוסט מודרנית, ולכן פוסט אידיאולוגית ופוסט ציונית, יכולה להשלים תוך גלגול עיניים עם קיום בו זמני

של שתי אמיתות", כתב אלדד.

"לא די בדברי הבלע של חברי הכנסת הערבים המחרפים מערכות ישראל מידי יום, שאתה מאפשר מתוך הקפדה על עקרון חופש הביטוי", המשיך אלדד, "אבל למה אתה מבקש גם להוסיף ביטוי אומנותי של אמן ישראלי שבא לומר על השקר הערבי אמת, ומכאן הוא שולל את האמת שלנו".

בתגובה אמר אמש הצייר אליהו אריק בוקובזה: "המטרה שלי היא לא ליצור פרובוקציות. אני לא עושה שום דבר בהסתר אבל אני אמן קונספטואלי עם אג'נדה פוליטית ודעתי היא לגיטימית. אני מנסה להשיב זיכרון שטושטש".